

تعیین ابعاد حریم، کریدور تأسیساتی و محدوده حفاظتی در راه آهن ایران

سهیل غیاثوند، دانشجوی دکترای دانشگاه امیر کبیر، مدیر بخش خط و سازه های فنی مرکز تحقیقات
راه آهن ج.ا.ا

محمد پوررضا، کارشناس ارشد راه و ترابری دانشگاه صنعتی شریف، عضو هیئت علمی پژوهشکده حمل و
نقل وزارت راه و ترابری¹

¹ Mohammad_pourreza@yahoo.com. 09122471776

چکیده

بر اساس قانون ایمنی راه ها و راه آهن مصوب سال 79، محدوده 30 متر به منظور کریدور تأسیساتی، بعد از حریم 17 متر و محدوده 70 متر بعد از محدوده 30 متر جهت صدور مجوز احداث، بعنوان حریم و محدوده های آن برای راه آهن مشخص گردیده است. مشکلاتی همانند افزایش هزینه های استملاک زمین، دشواری های و هزینه های بالای حفظ و نگهداری حریم و محدوده های اطراف، کاهش ایمنی با توجه به توسعه کاربری های اطراف خطوط راه آهن و با توجه به برنامه های شرکت راه آهن جهت افزایش سرعت در خطوط، منجر به ایجاد ضرورت بازنگری در ابعاد و اندازه های حریم و محدوده های اطراف آن را ایجاد کرده است. یکی از معضلات در این بازنگری دسترسی به مبنای مستند و مستدل در تعیین اندازه های مصوب است.

در این مطالعه در گام اول با بررسی مطالعات داخلی و خارجی به استخراج نمونه هایی جهت الگوگیری و تعیین عوامل تأثیرگذار بر میزان اندازه ها و ابعاد مربوطه پرداخته شد. در گام دوم محدوده اثرگذاری هریک از این پارامترها بر سه ناحیه بیان شده بررسی گردید و نهایتاً با تحلیل این عوامل، مبنای تعیین ابعاد و شرایط حریم و محدوده های اطراف آن ایجاد گردید.

بر اساس مبنای علمی بوجود آمده و نتایج حاصل از تحلیل ها حداقل عرض مورد نیاز برای حریم راه آهن در مقاطع معمولی 8/25 متر پیشنهاد شد که در صورت پیش بینی توسعه آتی به ازای افزایش هر خط در هر سمت، 5 متر به میزان حریم در آن سمت افزوده می شود و همچنین افزایش حریم 8/25 متری تا 10 متر برای مواقعی که حریمی برای توسعه آتی پیش بینی نشده و مشکل تأمین دید وجود دارد، امکان پذیر است.

در انتها روال ها و پیشنهاداتی برای تعیین عرض کریدور تأسیساتی و محدوده حفاظتی و شیوه نگهداری از آن ارایه گردید و لزوم حفاظت از یک معبر 30 متری در هر سمت غیراقتصادی بنظر می آید. برای محدوده حفاظتی نیز کنترل عرض 100 متری از هر سمت محور ریل با شرایط تعیین شده، بعنوان حداقل شرایط در نظر گرفته شود.

کلید واژه: راه آهن، ابعاد حریم، کریدور تأسیساتی، محدوده حفاظتی

